

YAVAŞ ŞEHİR KRİTERLERİNDE ENGELLİLİK (BETİMSSEL BİR ARAŞTIRMA)

Nur Neşe ŞAHİN

*Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
nurnesesahin@hotmail.com*

Murat DOĞDUBAY

*Doç. Dr., Balıkesir Üniversitesi, Turizm Fakültesi
dogdubay@balikesir.edu.tr*

ÖZET

Sosyal yaşamın doğal ortamlardan şehir hayatına kayması ve küreselleşmenin hızına ayak uydurma endişesi hem bireyler açısından farklılıkların hem de kültürel, yöreye özgü değerlerin bu hızlı sirkülasyon içerisinde erimesine sebep olmaktadır. İşte bu hızlı küresel homojenleşmenin karşısında duran Citta Slow (Yavaş Şehir) hareketi, şehirlerin dokusunu, sakinlerini, yaşam tarzlarının standartlaştırmasını ve yerel özelliklerin ortadan kalkmasını engellemek amacı gütmektedir. Yavaş şehir hareketine bir kentin dahil olabilmesi; belirli standartların sağlanması koşuluyla mümkündür. Bu standartlar ile doğal ve sağlıklı bir şehir idealine ilaveten 'herkes için ulaşılabilir olan' bir şehir yaratılmak istenmektedir. Yapılan bu çalışmada; ülkemizde yer alan Yavaş Şehirlerin engellilere yönelik düzenlemeleri olup olmadığı sorgulanmış ve elde edilen sonuçlar değerlendirilmeye çalışılmıştır. Ülkemizde var olan 9 adet Yavaş Şehir Yerel Yönetimine internet sayfalarında belirtilen elektronik posta adresleri yoluyla ulaşılmaya çalışılmıştır. Belirtilen elektronik posta adreslerinden üç tanesinin çalışmadığı ve hata maili yolladığı belirlenmiştir. Diğer yedi Yavaş Şehir yerel yönetiminin sadece üç tanesi geri dönüş yapmıştır. Yavaş Şehir kriterleri içerisinde yer alan hizmetlere internet üzerinden ulaşılabilirliği ve şeffaflık noktasına vurgu yapılıyor olması, internet siteleri ve iletişim mailleri üzerinden ulaşılabilirliği gerekli kılmaktadır. Ancak; Yerel Yönetimlerin bu konuda göstermiş oldukları duyarsızlık ve Yavaş Şehir kavramına tam anlamıyla hakim olmamaları paylaşılması gereken öncelikli sonuç olarak ön plana çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Yavaş Şehir, Yavaş Şehir Kriterleri, Engellilik, Erişim.*

GİRİŞ

Dünyadaki dengelerin hızlı değişimi, toplumların yaşam şekillerine ve toplumsal hayattan beklentilerine etki etmekte ve aynı ölçüde değişime uğratmaktadır. Doğal yaşam alanları ve küçük yerleşim yerlerinde süren toplumsal hayat; hızla kent ve metropol hayatına doğru kaymaktadır. Bu devrim sonucunda toplumun yapı taşı olan bireylerin yaşayış şekilleri, alışkanlıkları, değer algıları başkalaşmakta ve yeni bir toplumsal bütünlük meydana getirmektedir.

Küreselleşme ile McLuhan'ın dediği gibi dünya global bir köy haline gelmektedir (Taylan ve Arkan, 2008, s. 85). İletişimin kuvvetlendiği günümüz koşullarında, dünyanın herhangi bir yerindeki bir olayın sebebi kilometrelerce uzaklıktaki başka bir yerdeki hadiseye dayanabilmektedir. Bu durum Giddens'e göre hem gelişmiş ve gücü elinde bulunduran kesimlerin diğerleri üzerinde etkinliğini arttırırken hem de tam tersi şekilde işleyebilmektedir (Kartal, 2007, s. 252).

Diğer bir deyişle; günümüz dünyasında globalleşmeyle birlikte güç odaklarının dünyanın her yerine nüfuz ettiğini düşünebileceği gibi aynı zamanda yerelin de dünya genelinde yankı bulacağı bir ortam oluşmaktadır denilebilmektedir. Dünya devletlerinin kalkınmaya bakış açılarında da bahsi geçen değişimin etkileri görülebilmektedir. Bu durumu daha net irdeleyebilmek adına; kalkınma kavramına yakından bakmakta fayda vardır. Kalkınmanın tanımını çok kompleks ve tartışmalı bulan düşünürler de olmakla birlikte (Sumner ve Tribe, 2008, s. 9); kalkınma; ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel yönlü, çok boyutlu ve insan odaklı bir süreci ifade etmektedir (Genç, 2013, s. 249). Aynı zamanda kalkınma; genel olarak bir ülkenin milli gelir düzeyinde meydana gelen sürekli artışa bağlı olarak ekonomik, sosyal ve siyasal yapısında meydana gelen değişimleri içeren bir süreç olarak da nitelendirilmektedir (Clark, 1996, s. 34).

Genç ve Clark'ın tanımları arasındaki ortak nokta; kalkınmanın pür bir ekonomik getiri olmadığı, bunun yanı sıra bu ekonomik gelişmenin sebep olduğu sosyo-demografik bir gelişmeyi işaret etmesidir. Daha net açıklamak gerekirse; kalkınma elde edilen ekonomik artışın halka yayılarak halkın yaşam kalitesinde bir artış meydana getirmesi, ekonomik gelişmenin elle tutulur bir çıktısı olarak yerel halkın da bu gelişmeyi hissetmesi ve hayatına yansıtması olarak yorumlanabilmektedir. Ulusal bazda başarılı bir kalkınma hedefi, yerelin de kalkınmasıyla birlikte mümkün olabilecektir. Farklı bir deyişle kalkınma; yerelin yaşam kalitesini bir üst seviyeye çıkartma çabası şeklinde kabul edilmektedir (Sayın, 2006, s. 347).

YAVAŞ HAREKETİ (SLOW MOVEMENT) VE YAVAŞ ŞEHİR (CITTA SLOW)

Yavaş Hareketi (Slow Movement)

Her toplum çağa ayak uydurma noktasında iç ve dış etkilerle bir takım değişimler göstermektedir. Bu noktada, alternatif bir sürdürülebilir kalkınma projesi olarak Yavaş hareketi kendini göstermektedir. Beton kentlerin içerisinde yalnızlığına ve yoğun iş temposunun stresine itilen şehir insanı, yavaş yavaş gözünü daha doğal olana, kültürel olana yöneltmektedir. Gelişmeler doğrultusunda ortaya çıkmış olan Yavaş Hareketi; hızlı modern hayatı eleştiren ve hayatın farklı alanlarında (yeme biçimi, ekonomik hayat, insanlar arası ilişki vs.) hız ve modern tüketim kalıplarını dönüştürecek bir kültürel değişimi savunan toplumsal hareket olarak tanımlanmaktadır. Yavaş Hareketi dahilinde yavaş yaşam; bir çeşit hayatı anlamlandırma süreci olarak tanımlanabilir. Yavaş Yaşam fikri; gönüllü bir sadelik içerisinde, kaliteli bir yaşam, daha dengeli bir hayat ve her şeyin anlamlı bir bütünlük içerisinde olması düşüncesine odaklanmaktadır (Meredith ve Storm, 2014).

Söz konusu kavram dahilinde Yavaş Hareketi'nin felsefesi yaşamın çeşitli alanlarına uygulanmış ve bunun sonucunda Yavaş Yemek, Yavaş Ebeveynlik, Yavaş Kent, Yavaş Mimari, Yavaş Okumagibi alt türleri de ortaya çıkmıştır (Wikipedia, 2014).

Yavaş Şehir (Citta Slow)

Yavaş hareketinin yaşanabilir bir türü olarak, bir şehirler birliği olan ve İtalyanca Citta (Şehir) ve İngilizce Slow (Yavaş) kelimelerinden oluşan Citta Slow (Yavaş Şehir) uygulamaları; Yavaş Hareketinden temellenen bir faaliyet türü olarak ele alınmaktadır. Yavaş Şehir hareketi; 1999 yılında İtalya'da Chianti bölgesinde yer alan Greve belediye başkanı Paolo Saturnini tarafından, Bra, Orvieto ve Positano belediye başkanlarının ve Yavaş Yemek (Slow Food) hareketinin kurucusu olan Carlo Petrini'nin desteğiyle başlatılmıştır (Radstrom,2011:s.90).

Çıkış noktası İtalya'da 1989 yılında kendini gösteren Uluslararası Yavaş Beslenme Hareketi (International Slow Food Movement) olan Yavaş Şehir akımı; yeni dünya insanının beklentisi dahilinde yeni bir anlayış, ideal bir yaşam alanı sunmak düşüncesiyle ortaya çıkmıştır (Slow Food, 2014). Pink (2008) ise; yavaş şehirleri; kurucularının, içinde bulunduğumuz “hızlı” ve küresel anlamda homojenleşmiş zamana cevaben ortaya koydukları; bu nedenle, küreselleşme bağlamında yerel farklılıkları vurgulayan ve yerel olarak yaşam kalitesini artırma arayışında olan bir hareket olarak tanımlamaktadır. Dünyada üye sayısını gün geçtikçe arttıran Yavaş Hareketi, küreselleşmenin şehirlerin dokusunu, sakinlerini ve yaşam tarzını standartlaştırmasını ve yerel özelliklerini ortadan kaldırmasını engellemek, kentlerin kendi gelenek, göreneklerini, yemeklerini, tarihsel kimliklerini korumak fikrini benimsemektedir.

Yavaş Şehir ağı, başta Avrupa olmak üzere diğer kıtalardaki ülkelerde de her geçen gün yaygınlaşmaktadır. Hareketin çıkış noktası İtalya olduğu için yavaş şehirlerin yaklaşık yarısı İtalya'da yer almaktadır (Miele, 2008, s. 137). Dünyada var olan Yavaş Şehirlerin sayısı ve buldukları ülkeler Tablo 1'de gösterilmektedir.

Tablo 1.Yavaş Şehir Bulunan Ülkeler ve Yavaş Şehir Sayıları

Ülke Adı	Yavaş Şehir Sayısı	Ülke Adı	Yavaş Şehir Sayısı
İtalya	75	ABD	3
Almanya	12	Kanada	2
Polonya	12	Danimarka	2
Güney Kore	11	İzlanda	1
Türkiye	9	İrlanda	1
Fransa	8	Yeni Zelanda	1
İspanya	6	Macaristan	1
Birleşik Krallık	6	Finlandiya	1
Portekiz	6	Çin	1
Hollanda	5	İsviçre	1
Belçika	5	İsveç	1
Norveç	3	Güney Afrika	1
Avusturya	3	KKTC	1
Avustralya	3	Japonya	1

Kaynak: (Citta Slow Türkiye,2014) .

Nüfusu 50,000 altında olan kentlerin üye olabildiği bir birlik olan Yavaş Şehir Hareketi'ne üyeliğin gerçekleşebilmesi için; aday belediyenin Yavaş Şehir kriterlerini uygulayabilmesi gerekmektedir. (Heitmann ve diğerleri, 2011, s. 116).

Yavaş Şehir olabilmek için kriterler şu şekilde gruplandırılmaktadır (Citta Slow Türkiye, 2014):

- Çevre Politikaları (12 adet)
- Altyapı Politikaları (9 adet)
- Kentsel Yaşam Kalitesi Politikaları (17 adet)
- Tarımsal, turistik, esnaf ve sanatkarlara dair politikalar (10 adet)
- Misafirperverlik, Farkındalık ve Eğitim İçin Planlar (10 adet)
- Sosyal Uyum (10 adet)
- Ortaklıklar ve Projelere Destek (3 adet)

Yavaş şehirlerde asıl olan önce üretim sonra tüketim döngüsü içerisinde doğal yaşam korunurken ve modern dünyadan kopmamaktır (Benli, 2013, s. 81). Belediye hizmetlerine ulaşmada en son teknolojinin imkânlarından yararlanarak güneş enerjili sokak aydınlatmasına, elektrikli araçlardan ileri teknolojiye artıma tesislerine ve yaygın elektronik iletişim ağına kadar, modernliğin insani yaşam kalitesini arttıran imkânlarından yararlanılmasiteşvik edilmektedir (Petrini-Padovani, 2011, s. 157).

Kriterler incelendiğinde; Yavaş Şehirlerin öncelikli hedeflerinin çevre tahribatını en aza indirerek, herkes için, herkes tarafından ulaşılabilir, sağlıklı bir kent yaratmak olduğu görülmektedir. Yavaş Hareketi felsefesi temelinde şekillenen Yavaş Şehir Hareketi; kültürel zenginliklere, farklılıklara saygıya, heterojen yapıyı koruyarak birlik halinde yaşayabilme düşüncesine dayanmaktadır.

YAVAŞ ŞEHİR KRİTERLERİNDE ENGELLİLERE YÖNELİK UYGULAMALAR

En önemli hedefi; yerel toplumun ve ziyaretçilerinin yaşam kalitesini yükseltmek olan Yavaş Şehirler; kültürel yönleriyle ele alındıklarında, sosyal alanlar ve insani ilişkiler açısından değerlendirilen “sosyal bir hareket” olarak ifade edilmektedir (Parkins ve Craig, 2006, s. 79). Toplumun yapı taşı olan birey, farklılıklarıyla yörenin kimliğini oluşturmaktadır. Bir bütün halinde anlaşılan toplum içerisinde her birey bir diğeri kadar önem arz etmektedir. Şehirler, farklı özellikler taşıyan azınlıkları bir arada barındırmaktadır. Her kesim, şehirler içerisinde sunulan olanaklardan faydalanma hakkına sahiptir. Bu sebeple; toplum içerisinde azımsanmayacak kadar çok olan engelli bireylere yönelik de çalışmalar yapılması, bir kent sakini olarak engellilerin de toplumun diğer kesimleriyle aynı refah durumuna getirilmeleri beklenmektedir. Bir ülkenin gelişmişlik düzeyinin belirlenmesinde en önemli ölçütlerden bir tanesi deo ülkedeki engelli bireylerin yaşam standartlarının hangi düzeyde olduğudur. Engellinin yaşam kalitesini arttırmak, engelli bireyleri toplumla en üst düzeydebütünleştirmekten geçmektedir. Bütünleştirmenin en üst düzeyde olması için engelli bireyinkimsenin yardımına ve desteğine gereksinim

duymadan veya en az gereksinim duyabilecek şekilde yaşam koşullarının kendisine sağlanması gerekmektedir (MEB, 2014).

Bir milyardan fazla insanın veya (2010 dünya nüfus tahminlerine göre) dünya nüfusunun yaklaşık yüzde 15'inin bir tür engellilik ile yaşadığı tahmin edilmektedir (Dünya Engellilik Raporu, 2011). Engellilerin bağımsız ve insan onuruna uygun bir yaşam sürebilmeleri için toplumun diğer üyeleriyle eşit şekilde ulaşma, bilgiye ve iletişime, halka açık diğer tesis ve hizmetlere erişimlerinin sağlanması gerekmektedir. Nitekim engelliliğin sosyal modelinde bağımsız bir hak olarak değerlendirilen erişebilirlik, Engelli Hakları Sözleşmesi'nde genel bir ilke olarak düzenlenmiş, ayrıca 'hak' niteliyesi olmaksızın bağımsız yaşamın ve toplumsal katılımın koşulu olarak ayrı bir hükümle desteklenmiştir (Çağlar, 2012, s. 543).

Yavaş Şehir felsefesi de, şehrin her sakinine eşit erişebilirlik hakkı tanıyarak şeffaf ve insan temelli bir yönetimle yaşam standardı oluşturma ile ilgilenmektedir (Citta Slow Türkiye, 2014). Erişebilirlik (accessibility), insan yapımı ve doğal fiziksel çevre başta olmak üzere; ekonomik, sosyal ve kültürel çevreye ulaşabilme, bu çevrelerde verilen hizmetlerden yararlanma ve katkıda bulunma olanaklarına sahip olmayı ifade etmektedir (Çağlar, 2012, s. 544). Yavaş Şehir Hareketi kapsamında özellikle erişebilirlik noktasında; engellilere yönelik ekstra çalışmaların yapılabilmesi, Yavaş Şehir felsefesinde bulunan, keyif alınarak 'yaşanabilir' şehirler yaratma fikrini de desteklemektedir.

Bu noktada; özellikle herkes için yaşanabilir olmayı hedefleyen Yavaş Şehirlerin kimi düzenlemelere öncelik vermeleri gerektiği düşünülmektedir. Şehirlerin Fiziksel Yeterlilikleri, engellilerin rahat bir yaşam sürmesinde büyük önem taşımaktadır. Yavaş Şehir olma kriterleri okunup derlenerek içerisinde Altyapı Politikalarında yer alan, doğrudan ve/veya dolaylı olarak engellileri ilgilendirdiği düşünülen kriterler şu şekilde toplanmıştır;

- Güvenli ulaşım ve trafik için planlar yapılması,
- Özel taşıtlar yerine uygun alternatif taşıma ve trafiğin toplu taşıma araçları ve yaya alanları ile bütünleştirilmesi için (toplu taşıma bağlantılı ilave kentsel araba park alanları, yürüyen merdivenler, yürüyen bantlar, teleferik, bisiklet yolları, okullar, işyerleri ve benzerlerine erişim sağlayan yaya güzergâhları) planlar yapılması,
- Kamusal ve kamuyla ilgisi olan alanların engelliler için erişilebilir olması, mimari engellerin kaldırılması ve teknolojilere erişimin sağlanmasını garanti altına almak üzere altyapıların teşvik edilmesi,
- Sağlık hizmetlerine onaylanmış ulaşılabilirlik.
- Aile yaşantısına ve yerel aktivitelere (eğlence, spor aktiviteleri, okul ve aile arasında bağ oluşturmayı amaçlayan aktiviteler, yaşlılar ve kronik hastalar için evde yardımcı da kapsayan yardım çalışmaları, sosyal tesisler, belediye çalışma saatlerinin düzenlenmesi, umumi tuvaletler) yardımcı olacak programların teşvik edilmesi,

- Kent tarzının yeniden yapılandırılması ve iyileştirmesi için bir program oluşturulması,
- Kriterler, engellilerin şehrin hizmetlerine ulaşmaları noktasında en önemli düzenlemeleri içermektedir. Bunun dışında Kentsel Yaşam Kalitesini Artırıcı Teknolojiler ve Araçlarkriteri altında yer alan;
- Engelli kişilerin entegrasyonu,
- Azınlıklara yönelik ayrımcılığı önleyici çalışmalar,
- Vatandaşlara götürülen hizmetler (belediye hizmetlerinin internet vb. üzerinden duyurulması, vatandaşlar için internet tabanlı bir belediye ağı oluşturulması ve vatandaşların bu ağı kullanmaları yönünde eğitilmeleri) için planlar yapmak maddesi de özellikle sosyal hayatın içerisinde yeterince yer alamayan engelli bireyler için üzerinde ciddiyetle durulması gereken bir konudur.

YÖNTEM

Bu çalışmada; Yavaş Şehir uygulamasının ne olduğu ve kapsamındaki Engellilik kavramı ile birlikte ifade edilebildiğini araştırma amacıyla Betimsel Araştırma yöntemi uygulanmıştır. Bu tip araştırmalar ile olgular hakkında sistemli ve düzenli bilgilere sahip olunmaktadır. Betimleyici bir araştırmada herhangi bir ilişkinin varlığı veya yokluğu araştırılmaktadır (Arslanoğlu, 2014). Betimsel araştırmalar araştırma türlerine göre durum saptayıcı/betimleyici araştırma (descriptive) grubuna dâhildir. Betimsel modeller, bir konu ile ilgili hâlihazırdaki durum araştırılmaktadır (Odabaş, 2014)

Türkiye’de 9 adet Yavaş Şehir bulunmaktadır. Bunlar; Akyaka(Muğla), Gökçeada(Çanakkale), Seferihisar(İzmir), Taraklı(Sakarya), Yenipazar(Aydın), Yalvaç(Isparta), Perşembe(Ordu), Vize(Kırklareli) ve Halfeti (Şanlıurfa) şehirleridir. Öncelikle; ülkemizde yer alan Yavaş Şehirlerin engellilere yönelik düzenlemeleri olup olmadığı, yine Yavaş Şehir kriterleri içerisinde yer alan hizmetlere internet üzerinden ulaşılabilmesi ve şeffaflık noktasından hareketle, internet siteleri ve iletişim mailleri saptanmıştır. Belirlenen internet erişim sayfaları şunlardır:

<http://www.akyaka.bel.tr/>
<http://www.gokceada17.net/>
<http://www.halfeti.bel.tr/>
<http://www.persembe.bel.tr/>
<http://seferihisar.bel.tr/>
<http://www.tarakli.bel.tr>
<http://www.vize.bel.tr/>
<http://www.yalvac.bel.tr/>
<http://www.yenipazar.bel.tr/>

BULGULAR

Yavaş Şehir bünyesinde bulunan 9 şehrin belediye siteleri üzerinden verilen iletişim adreslerine elektronik posta yollanmış ve şehir içerisinde engellilere yönelik ne çeşit

düzenlemeler yapıldığı konusunda bilgilendirme talep edilmiştir. Gelen geri dönüşler şu şekilde olmuştur:

- Akyaka, Gökçeada ve Perşembe Belediyelerinden, resmi internet siteleri üzerinden yayınladıkları iletişim amaçlı elektronik posta adreslerinin aktif olmaması ve site içerisinde engellilerle ilgili bir bilgilendirici yayın bulunmaması sebebiyle herhangi bir düzenlemeyle ilgili bilgi alınamamıştır.

- Yalvaç Belediyesi, elektronik postaya geri dönüş yaparak, şehir merkezinde bulunan tüm köprü girişlerine engellilere yönelik rampa yapıldığını belirtmiştir. Kurulan iletişim sonucunda; Yalvaç Belediyesi'nin engellilere yönelik yol ve park düzenlemeleri hususunda çalışma yürüttüğü ve en kısa zamanda hayata geçirmeyi planladığı belirlenmiştir.

- Bir diğer yanıt veren belediye olan; Vize Belediyesi de, özellikle görme engellilere yönelik yol düzenlemeleri yaptıklarını belirtmiştir. Vize Belediyesi'nin yapmış olduğu bir diğer uygulama ise; engelli oyun parkı projesidir. Engelli aileleri ve engelli çocuklar için düzenlenmiş park şu anda faaliyet göstermektedir. Bunun dışında; belediye, engelli gençleri tespit ederek teknoloji hizmeti sağlamış ve tespit edilen tüm engelli genç bireylere bilgisayar temin etmiştir.

- Taraklı Belediyesi de elektronik postaya cevaben; engellilere yönelik özellikle görme engelliler için sarı renkli yürüyüş bantları ve çarşı düzenlemeleri yapıldığını, engelli park yerlerine, rampalara özen gösterdiklerini belirtmiştir. 2013 yılında 'erişebilir turizm' teması ile düzenlenen yarışmada (Eden 2013) Türkiye birinciliği almış olan belediye, kent parkı içerisinde engellilere uygun alanlar yaratma konusunda çalışmalarını devam ettirmektedir. Taraklı Belediyesi, engelli dostu bir belediye olmayı hedeflediklerini özellikle belirtmiştir.

- Halfeti, Seferihisar ve Yenipazar Belediyeleri elektronik postaya yanıt vermemişlerdir. Halfeti, Yenipazar ve Perşembe Belediyeleri'nin bu konuda yaptıkları herhangi bir çalışma internet siteleri üzerinde de yer almamaktadır.

Seferihisar belediyesi' nin internet sitesi içerisinde , engellilerin sosyal hayata entegrasyonu çerçevesinde engelsiz eğlence projesi (piknik) yapıldığı, engelli çocukların da dahil edildiği müzik ve tiyatro kursu açıldığı, engelli bireylerle tüplü dalış etkinliği yapıldığı, engellilere uygun otobüs temin edildiği paylaşılmaktadır. Bunun dışında, Seferihisar'da yaşayan engellilere ve ailelerine sağlık, eğitim, rehabilitasyon, istihdam, hukuki haklar konusunda danışmanlık yapılmasının planlandığı da belirtilmektedir.(Seferihisar Belediyesi, 2014).

Güney Ege Kalkınma Ajansı'nın yayınladığı Yavaş Şehir bilgi notu raporu içerisinde Yavaş Şehir Hareketi'nin Türkiye ayağının öncüsü olan Seferihisar Belediyesi'nin engellilere yönelik mimari engellerin kaldırılması üzerine kaynak yaratma çalışması yürüttüklerini, düzenlemeler için gerekli olan kaynak yaratıldığında bu kritere yönelik çalışmalar yürütüleceğini belirtmektedir (GEKA,2014). Ayrıca Ağustos 2009'da

Seferihisar'da kurulan Kent Konseyi içerisinde bir de engelli meclisi bulunduğu bilgisi paylaşılmaktadır.

Aynı şekilde Gökçeada belediyesinin de internet sitesinde engellilere dair uygulamalar içerisine dahil edebileceğimiz, meydan-kültürel aks yolu alan kullanımı projesi dahilinde engellilere ve yaşlı bireylere yönelik rampalar ve yol düzenlemeleri yapıldığından söz edilmektedir.

SONUÇ

Yavaş Şehir kriterleri içerisinde kentsel yaşam kalitesi politikaları kapsamında yer alan hizmetlere internet üzerinden ulaşılabilmesi ve şeffaflık noktasına vurgu yapılıyor olması, internet siteleri ve iletişim mailleri üzerinden ulaşılabilirliği gerekli kılmaktadır. Ancak; Yerel Yönetimlerin bu konuda göstermiş oldukları duyarsızlık ve Yavaş Şehir kavramına tam anlamıyla hakim olmamaları paylaşılması gereken öncelikli sonuç olarak ön plana çıkmaktadır.

Yapılan çalışma sonucunda; Yavaş Şehir kriterleri içerisinde özellikle dolaylı olarak engellileri ilgilendiren kriterlere öncelik verilmediğini de söylemek yanlış olmayacaktır. Zira; genel kriterlerin belli bir oranının gerçekleştirilmesi yeterli görüldüğünden engellilere yönelik kriterler genellikle önemli görülmemektedir. Engellilere yönelik düzenleme ve uygulamaların ilave masraflar gerektiriyor olması da yerel yönetimleri bu konuda daha az duyarlı olmaya itmektedir.

Yaşanabilir kent sloganıyla kendine bir yer bulan yavaş şehir hareketi markasını almış şehirlerin kimin için yaşanabilir olduğunu tekrar sorgulaması gerektiği düşünülmektedir. Yerel yönetimlerin birçoğunun yaptığı düzenlemelerde engelli olmayan bireyleri merkeze alarak onlara yönelik çalışmalar yürüttüğü gözlemlenebilmektedir. Çevrenin sürdürülebilir kullanımına, enerji kaynaklarına, alt yapı çalışmalarına, teknolojinin takibine oldukça duyarlı bir temele dayanan yavaş şehir şehirlerin dikkatini teknolojinin ‘uygulanabilirliği / kullanılabilirliği’ konusuna çekmek istemektedir. Aynı zamanda yaşanabilir kent olabilme kapsamında toplum içerisinde yadsınamayacak sayıda olan engelli bireylerin de imkanlardan eşit yararlanabilmesi noktasında daha duyarlı olmaları gerektiği düşünülmektedir.

Bu çalışma ile güncel ve önemli kabul edilen Yavaş Şehir uygulamalarında engellilere yönelik kriterler saptanmaya çalışılmış ve bu kriterlerin uygulama şekli tartışmaya açılmıştır. Bundan sonraki çalışmalarda; engellileri ilgilendiren doğrudan ve dolaylı kriterler tek tek model olarak ele alınıp, uygulanabilirliklerini saptamak mümkün olabilir.

KAYNAKÇA

Akyaka Belediyesi (2014) [URL:<http://www.akyaka.bel.tr/>] (Erişim 26,08,2014)

ARSLANOĞLU, İ. (2014). Sosyal Bilimlerde Metod ve Araştırma Teknikleri.

[URL:<http://w3.gazi.edu.tr/~iarslan/arastek.doc>] (Erişim 04,09,2014)

- Benli, S. (2013). Ekoturizm ve Yavaş Şehir Hareketi. 2. Doğu Akdeniz Turizm Sempozyumu. Adana, 76-82.
- CittaSlow Türkiye (2014) [URL:www.cittaslowturkiye.org] (Erişim 11,08,2014)
- CittaSlow Türkiye (2014) Üyelik Süreci ve Kriterler. [URL:http://cittaslowturkiye.org/?page_id=1549] (Erişim 11,08,2014)
- Clark, J. (1996). Kalkınmanın Demokratikleşmesi. TÇV Yayınları, Ankara,34.
- Çağlar, S. (2012).Engellilerin Erişebilirlik Hakkı ve Türkiye’de Erişebilirlikleri. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*. 2,543-544. .
- Dünya Sağlık Örgütü (2014) , Dünya Engellilik Raporu, 2011. [URL:<http://siteresources.worldbank.org/TURKEYINTURKISHEXTN/Resources/455687-1328710754698/YoneticiOzeti.pdf>] (Erişim 05.09.2014)
- Genç, N. (2013). Yerel Demokrasi Ve Kalkınma Bağlamında Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolü: Aydın Örneği, *Yerel ve Bölgesel Kalkınma: Küresel ve Yerel Bakış Açılıarı*, Manisa,279.
- Gökçeada Belediyesi(2014) [URL:<http://www.gokceada17.net/>] (Erişim 26,08,2014)
- Güney Marmara Kalkınma Ajansı (2014). Cittaslow Bilgi Notu [URL:geka.org.tr/yukleme/basili_materyaller/Cittaslow%20Bilgi%20Notu.pdf] (Erişim 04,09,2014)
- Halfeti Belediyesi(2014) [URL:<http://www.halfeti.bel.tr/>] (Erişim 26,08,2014)
- Heitmann, S., Robinson, P. ve Povey, G. (2011). Slow Food, Slow Cities and Slow Tourism. In P. Robinson, S. Heitmann, & and P. Dieke (Eds.), *Research Themes for Tourism*. 114-127. UK: CAB International.
- Kartal, Z. (2007). Kavramsal ve Tarihsel Yönleriyle Küreselleşme, *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(2), 251-264.
- Meredith, B. Ve Storm, E. (2009). Slow Design – A Conscious Approach to Creating Well Being. [URL: <http://www.Create-The-Good-Life.com>] (Erişim 02,09,2014)
- Miele, M. (2008). CittaSlow: Producing Slowness Against the Fast Life. *Space and Polity*. 12,135–156.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2014). Engelli Bireylerde Toplumsal Uyum, 2011. [URL:http://www.megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller_pdf/Engelli%20Bireylerde%20Toplumsal%20Uyum.pdf] (Erişim 28.08.2014)
- Odabaş, H. (2014). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri I. [URL: <http://odabashuseyin.files.wordpress.com/2011/04/2.pdf>] (Erişim 04,09,2014)
- Parkins, W. ve Craig, G. (2006). *Slow Living*, Berg Publishers, Oxford,79.
- Perşembe Belediyesi(2014) [URL:<http://www.persembe.bel.tr/>] (Erişim 26,08,2014)
- Petrini, C. ve Padovani, G. (2011). *Slow Food Devrimi*, Sinek Sekiz Yayınevi, İstanbul,157.
- Pink, S. (2008). Sense and Sustainability: The Case of the Slow City Movement. *Local Environment*. 13(2), 95-106.
- Radstrom, S. (2011). Identity: an Introduction and History of Cittàslow. *Italian Journal of Planning Practice*. 1,88-91.
- Sayın, M. (2006).Yerel Ekonomik Kalkınma Modeli Olarak Gap-Gidem Projesi, Gap Girişimciliği Destekleme Merkezi
- Seferihisar Belediyesi(2014) [URL:<http://seferihisar.bel.tr/>] (Erişim 26,08,2014)

-
- Sumner, A. ve Tribe, M.(2008). *International Development Studies: Theories and Methods in Research and Practice*, Sage Publications, London, 9.
- Taraklı Belediyesi(2014) [URL:www.tarakli.bel.tr] (Erişim 26,08,2014)
- Taylan, H.H. ve Arklan, Ü. (2008). Medya ve Kùltür: Kùltürün Medya Aracılığıyla Kùreselleřmesi. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 1,85-88.
- Vize Belediyesi(2014) [URL:www.vize.bel.tr/] (Erişim 26,08,2014)
- Yalvaç Belediyesi(2014) [URL: <http://www.yalvac.bel.tr/>] (Erişim 26,08,2014)
- Yenipazar Belediyesi(2014) [URL:<http://www.yenipazar.bel.tr/>] (Erişim 26,08,2014)
- Wikipedia (2014). Yavaş Hareketi. [URL:http://tr.wikipedia.org/wiki/Yava%C5%9F_Hareketi] (Erişim 20,08,2014)